

Žloutenka typu B (hepatitida B)

Co to je?

Žloutenka typu B (hepatitida) B je infekční virové onemocnění jater.

Výskyt v ČR a v zahraničí

Počet nových případů v ČR je nízký. V letech 2022 a 2023 bylo diagnostikováno 48 a 37 případů akutní hepatitidy B. Výskyt infekce má značně klesající tendenci v souvislosti se zavedením povinného očkování proti VHB v dětském věku. Onemocnění se častěji vyskytuje u intravenózních narkomanů a osob s častými rizikovými sexuálními kontakty. Významně vyšší výskyt je zaznamenáván zejména ve východní Evropě, Asii či Africe.

Jak se můžu nakazit?

K přenosu infekce dochází kontaktem s krví nakaženého (např. intravenózní užívání drog, poranění o injekční jehlu, nedostatečně ošetřené nástroje k provádění tetování, piercingu či manikúry), při porodu či při rizikovém pohlavním styku. Onemocnění je vysoce infekční k přenosu postačuje minimální množství kontaminované krve. Virus je však poměrně rychle inaktivován po zaschnutí na kontaminovaných površích. Zdrojem nákazy je infikovaný člověk.

Kdo patří mezi ohrožené osoby infekce/komplikovaného průběhu

Mezi ohrožené osoby patří pracovníci ve zdravotnictví či sociálních službách, intravenózní narkomani, osoby s častými rizikovými sexuálními kontakty, osoby v chronickém dialyzačním programu či cestovatelé do oblastí s rizikem výskytu infekce, kteří mohou přijít do kontaktu s krví nakažených jedinců.

Inkubační doba

Inkubační doba je dlouhá, pohybuje se mezi 5 týdny až 6 měsíci.

Jak se infekce projevuje?

Při onemocnění virovou hepatitidou B se akutní infekce projeví chřipkovitými příznaky, nevolností, zvracením, nadýmáním či neurčitými bolestmi břicha. Může se objevit „zežloutnutí“ kůže, tmavá moč a světlá stolice. Stejně tak mohou být přítomny bolesti drobných kloubů rukou a nohou. V laboratoři jsou zřejmé známky postižení jater. Onemocnění může přejít do chronicity, což hrozí až u 80 % infikovaných v dětském věku a 20 % nakažených v dospělosti.

Jak se to léčí?

V případě virové hepatitidy B existuje specifická antivirová terapie, která je u většiny pacientů s chronickou hepatitidou dlouhodobá až celoživotní.

Jaké jsou komplikace?

Hepatitida B může kromě akutní infekce přecházet též do chronicity a způsobovat vazivovou přestavbu jater (cirhózu) spojenou se snížením jejich funkce a rizikem rozvoje zhoubného nádoru jater.

OČKOVÁNÍ:

Vakcíny: Engerix 10 ug (vakcína pro novorozence, kojence a děti do 15 let věku), Engerix 20 ug (vakcína pro děti od 16 let věku a dospělé), Fendrix (adjuvovaná vakcína pro osoby starší 15 let s nedostatečnou funkcí ledvin, včetně dialyzovaných), Twinrix Adult (vakcína proti VHA a VHB pro děti od 16 let věku a dospělé)

Typy vakcín: subjednotková vakcína (vybrané antigenní složky viru hepatitidy B), neobsahuje živý virus

Věková indikace: součást povinného očkování (osoby narozené po roce 1989 pravděpodobně byly očkovány v rámci pravidelného očkování)

Základní schéma: základní očkovací schéma se sestává ze 3 dávek podaných po 1 a 5 měsících

Přeočkování: u zdravých jedinců bez nutnosti přeočkování

Pro koho je očkování zejména vhodné: novorozenci infikovaných matek, děti v rámci povinného očkování, rizikové skupiny vnímavých pacientů, kteří mohou být ohroženi závažným průběhem infekce (např. chronické onemocnění ledvin a jater, před transplantací orgánů, před plánovanou imunosupresivní či biologickou terapií, vybraná chronická onemocnění, nádorová onemocnění...), osoby, které mohou být infekci vystaveny v rámci svého povolání (zdravotníci, pracovníci integrovaného záchranného systému, sociální pracovníci...), rizikové skupiny osob (sexuálně promiskuitní, narkomani...), cestovatelé do endemických oblastí, pokud lze předpokládat zvýšené riziko expozice (nejedná se však o paušálně doporučované očkování pro všechny cestovatele)

Možné nežádoucí účinky: bolestivost, zarudnutí či otok v místě vpichu, bolest hlavy, kloubů, svalů, ospalost, nechutenství, podrážděnost, pocit na zvracení, průjem, bolesti břicha, celková únava, zvýšená tělesná teplota či horečka

Úhrada: vakcína hrazena v rámci povinného očkování dětí, očkování pracovníků ve zdravotnictví a sociálních službách a pro hemodialyzované pacienty

Upozornění: Text má pouze informativní charakter. Podrobné informace o jednotlivých vakcínách, včetně jejich indikací či nežádoucích účinků, naleznete v příbalové informaci či SPC dané vakcíny. Očkování musí předcházet sestavení

podrobné lékařské anamnézy a indikaci pro očkování vždy stanovuje lékař při konzultaci na základě platných doporučení. Informace o úhradách vakcíny se mohou lišit, aktuální informace o úhradě vakcíny či příspěvcích zdravotních pojišťoven naleznete na stránkách Vaší zdravotní pojišťovny či Vám je sdělíme při konzultaci v našem centru.

